

Tunísia Sense oposició

Reportatge

Ben Ali, el president tunisià, durant el discurs que va fer dimecres en l'obertura del cinquè congrés de l'RCD, el partit en el govern ■ FETHI BELAID / AFP

La mà de ferro de Ben Ali, almenys cinc anys més

PODER • El president tunisià es postula per a un cinquè mandat, que en teoria hauria de ser l'últim, segons la Constitució **DICTADURA** • L'RCD és el partit que es confon amb l'Estat i controla tots els aspectes de la vida del país **CARNET** • Estar-hi afiliat obre portes

David Alvarado
RABAT. CORRESPONSAL

El president tunisià, Zine El Abidine Ben Ali, va anunciar en el marc de la inauguració del 5è congrés del seu partit, dimecres passat, la decisió de presentar-se a les eleccions presidencials del 2009 per optar a un cinquè mandat consecutiu de cinc anys. "Sí, seré el vostre candidat en els comicis presidencials", va dir en el discurs d'obertura del Reagrupament Constitucional i Democràtic (RCD) enmig de l'eixordadora ovació dels milers de militants congregats al centre d'exposicions de Kram, a mig camí entre el centre de Tunis i el Palau Presidencial de Cartago. La més que previsible decisió de Ben Ali s'esdevé després de la petició que li va fer el comitè central de l'RCD el 15 de juliol, que exhortava el líder a "conduir Tunísia per la via del progrés i de la prosperitat".

D'aquesta manera, Ben Ali responia a la crida dels comitès de dones, joves, professionals i fins i tot esportistes del seu partit que, des de ja fa dos anys, li demanen que es mantingui en el càrrec. I és que, en el poder des del 1987, el president tunisià

serà, indubtablement, reelegit.

La reforma constitucional del 2002 va eliminar la limitació de mandats presidencials a tres de consecutius i va permetre a Ben Ali la victòria el 2004 amb el 94,5% dels vots emesos davant de tres candidats de l'oposició moderada. La vigent legislació manté, no obstant això, els 75 anys d'edat com a límit per ser elegit president, per la qual cosa aquest hauria de ser l'últim mandat d'un Ben Ali que acaba de fer 71 anys. Tot i així, ningú descarta una adequació del context legal a la nova conjuntura per perpetuar encara més Ben Ali en el poder.

El president no és res més que el cap visible d'una increï-

L'RCD és el millor ascensor social per accedir a negocis, subvencions i fins i tot ajuda humanitària

ble maquinària de poder que controla absolutament tots els aspectes de la vida del país magribí. Sota una aparença pluripartidista, en lliça des del 1981, l'RCD exerceix *de facto* com a partit únic que decideix el destí del país sense cap oposició. Nascut el 1987 com a refundació del Partit Socialista Desturià

(PSD) de Habib Bourguiba, actualment l'RCD és més fort que mai, amb més de 2,2 milions d'afiliats (un de cada quatre tunisians adults) i 28 comitès de coordinació. A més, 358 federacions s'encarreguen d'articular les 8.140 cèl·lules de base escampades per territori tunisià i les 509 repartides entre la comunitat tunisiana resident a l'estranger en països com ara França, Itàlia, Alemanya, Bèlgica, Luxemburg, Àustria, Holanda, Canadà, Suïssa, Gran Bretanya i l'Estat espanyol, per esmentar-ne només alguns exemples. La imatge d'aquest poder és la imponent i ultramoderna seu de 17 plantes del boulevard Mohamed V, en ple centre de la capital.

Segons els analistes, l'RCD és un partit de masses, no només d'elits, el poder del qual deriva de l'atracció que exerceix tant en les classes més modestes com en els caps d'empreses, que militen en el partit per acostar-se als centres del poder estatal i lluitar contra els corrents extremitistes, tant d'extrema esquerra com islamistes, però també per veure facilitada la vida quotidiana, sobretot materialment. El carnet del partit serveix per obrir moltes portes que, altrament, quedarien tancades.

"L'RCD s'ha convertit en el millor ascensor social del país per accedir al món dels negocis, a les subvencions o fins i tot a l'ajuda humanitària distribuïda per la cèl·lula del partit", confessa un militant anònim.

"Som una maquinària engraiada que treballa per a la conservació del poder i mantenir les bases de la incipient democràcia tunisiana que hem erigit durant les últimes dècades, un bloc unit i sense esquerdes", confessa aquest mateix militant sense avergonyir-se.

Retrets de l'oposició

Els detractors de l'RCD li retreuen els seus procediments, la vigència del partit únic sota aparença pluripartidista i els enormes mitjans financers que desplega per obtenir els seus objectius, sense oblidar la repressió policial i les operacions de les milícies del partit contra els opositors i els mitjans que gosen criticar la manera de procedir del sistema *benalista*. Malgrat tot això, amb la connivència d'Occident i la imatge "globalment positiva" del país, la fórmula "democràcia lenta i desenvolupament econòmic" s'imposa a Tunísia sota la mà de ferro de Ben Ali i el seu instrument de poder, l'RCD. ■

TELEOBJECTIU

Joaquim Colominas

Professor de ciència política URL

Miliband demana pas

Buften vents de canvi a la política britànica. Després d'onze anys al govern, el Partit Laborista pateix un fort desgast polític, que reflecteixen totes les enquestes, amb un gran avantatge per al Partit Conservador, si les eleccions fossin ara. A més, les eleccions locals del maig ja van representar un clar indicador en aquest sentit, quan els *torries* van guanyar en districtes tradicionalment laboristes. I això passa quan el primer ministre, Gordon Brown, compleix poc més d'un any al capdavant del govern britànic.

La promesa no complerta de Tony Blair de passar-li el relleu al final de la segona legislatura –ho va fer en plena tercera– no va fer cap favor a un Brown que, per la seva concepció del

Brown, a diferència del seu ministre, ja representa més el passat que el futur

poder, té mala consciència d'haver assolit el càrrec sense passar per les urnes i, per això, volia anticipar unes eleccions que, en principi, no haurien d'arribar fins al 2010. Però a això cal afegir-hi uns greus errors propis i una crisi econòmica que fan que el primer ministre visqui hores ben baixes.

Amb aquest negre panorama, amb un Partit Conservador que ha rejuenit el lideratge amb David Cameron i ha modernitzat el discurs, introduint en la seva agenda temes que fins ara no hi existien (medi ambient, polítiques socials), és quan ha entrat definitivament en escena la nova esperança dels laboristes, David Miliband.

L'actual ministre d'Exteriors sembla que finalment s'ha decidit a demanar pas i posicionar-se com a possible nou candidat. Només així els laboristes podrien remuntar en unes enquestes desfavorables, ja que, per una banda, Gordon Brown va ser un gran ministre d'Economia però és un mal *premier*, per l'altra, a diferència de Cameron i Miliband, representa més el passat que el futur. ■